

agenten zich zouden uitgeven voor handelaren. Nu werden ook Salm, hoofd van de *Nefis*, en Quéré in het plan gekend – het was Salm die midden februari aan Quéré een lange lijst deed toekomen van de goederen die de z.g. handelaren zouden moeten meenemen: *sarongs*, zijde, goedkope toiletzeep ('waarbij op de merken te letten'), garen, naalden, overhemden ('inheemse maten'), katoenen hemden, blokken wit goed waarmee zeilen vervaardigd konden worden, dik garen voor het naaien van zeilen en tenslotte 10 kilo spijkers ('van de kleinste tot de grootste').¹ Kennelijk was het de bedoeling dat Quéré's dienst al die artikelen zou inslaan.

Ongeveer ten tijde van Salms brief vernam Kendall uit Londen dat de Nederlandse regering wenste dat hij alles wat hij met de twintig uit Mekka gehaalde Indonesiërs wilde ondernemen, aan de Nederlands-Indische autoriteiten in Australië zou overdragen. Hij toonde het desbetreffende telegram aan van der Plas die vervolgens aan van Mook en van Kleffens voorstelde dat hijzelf de werkzaamheden zou bepalen die de twintig zouden gaan verrichten en hen na hun terugkeer (het was de bedoeling, hen weer op te halen) zou verhoren en dat Kendall alleen het transport zou blijven regelen – de 'K 12' was immers vol bezet. Waar zouden die twintig dan op moeten letten? Er is een in het Engels gesteld stuk bewaard gebleven², vermoedelijk van van der Plas afkomstig, dat daarop antwoord geeft. Daarin worden onder de hoofden 'Administration', 'Jurisdiction', 'Religious Affairs', 'The population and the Japanese', 'Indonesian Politics', 'Transport', 'Plantations', 'Salaries', 'Radio Affairs' en 'Miscellaneous' reeksen slordig gegroepeerde punten opgesomd waarover de informatie moest worden verzameld die in Australië nog niet aanwezig was: gedeeltelijk militaire maar goeddeels civiele informatie. 'If possible', zo stond er ook in, 'bring back newspapers, pamphlets, passes, banknotes, ration- and foodcoupons etc.'

Wat kwam er van het plan terecht? Begin april '43 vloog Kendall naar Londen voor een, zo schreef van der Plas aan van Mook, 'wanhopige poging . . ., communicatiemiddelen voor ons los te krijgen, zonder welke wij (zouden) moeten meedelen dat wij niet in staat zijn, inlichtingsdiensten en subversieve propaganda naar Nederlands-Indië te voeren.'³ Kendall, die in Londen o.m. met admiraal Furstner sprak, trachtte Britse onderzeeboten los te krijgen, hetgeen van der Plas gevaarlijk vond,

¹ Brief, 16 febr. 1943, van G. B. Salm aan J. J. Quéré (a.v., XXIV, 20-1). ² A.v., MK, M 182, M 20. ³ Brief, 24 maart 1943, van van der Plas aan van Mook (a.v., M 185, MIW).